

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben háshos hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300
Kéziratok nem adatkak vissza.
Hirdetések Árszabály szerint.

Fel a szivekkel!

Irta: Zombori Rónay Mihály.

„Szeged népe nemzetem
bűzkesége, országunk
oszlopa.”

Ha Szegeden, a Klauzál-téren járunk, úgy tetszik, mintha hallanánk az éreszobor ajkairól azt a szót, mely hajdan felrázta, megkapta, eggyé forrasztotta a haza délvidéke minden hű fiának és leányának lelkeit.

A mai napon a világ legnagyobb, tiszta magyar városa az az empórium, melyben a katolikus öntudat hatalmasan fellobog, hogy felélessze, megszállja, testvéri szeretetben egyesítse az ország összes katolikusainak lelkeit.

Sok balszerencse, vizsály és küzdelem után a liberális éra látszólagos békéje álomba ringatott bennünket. A magyar nemzeti léttel együtt elszunnyadt ikertestvére is — a keresztény hitélet.

A lethargia beálltával a hiuz szemekkel leselkedő antikrisztianizmus behuzta karmait, óvatosan meglapulva nesztelenül megindult élősdí célja felé.

Mig mi vergődünk, ő pihent, s titkon terveket szőtt ellenünk.

Egyszer aztán friss erővel, egy a mindnyájáért, mindnyájan az egyért jelszóval, ügyes taktikával, szívós, fürge agilitással megmérgezte éber szellemével a társadalmi, gazdasági, nemzeti és politikai életet.

Mikor e réven már eléggé megnőtt számban és erőben, lesből megrohanta Magyarország egyetlen mentsvárát, a szeretetmorálján felépült kereszténységet.

Amde megharsant a kürt. Egy kisdéd csapat vallásunkért, nemzetiségünkért és hazánkért halni készen ott termett a vár fokán.

Es ime, az ország különböző tájairól egyre több távoli trombita vá-

laszolt a csata zajában szüntelenül bugó kürtnek. Közeledtek a harsonák, megcsörrentek a hüvelyekben nyugvó ősi fringiák és mind több-több villant fel a levegőben. Lassankint benépesedtek a vár bástyái.

Ebren már a nemzet!

Csak egy bástya maradt még árván, elhagyatott a — legdélibb.

Az Országos Katolikus Szövetség ezt nem tűrhette, kitűzte tehát Szegedre a IX-ik katolikus nagygyűlést, hogy itt őrsereget gyűjtsön az üres bástyára.

Megszólalt erre hegyeinken, berkeinkben a riadó. Hívó szavaira eljöttünk, itt vagyunk ma már egy nagy csapat, Sorakoztassatok, állítsatok minket a mi bástyáinkra!

A védelmi harc, melyre ezennel jelentkeztünk heves lesz, kimenetelében nem lesz kétséges. Igaz, hogy az ellenség elbizakodott óriási tábora éppen ezen az oldalontömör harc vonalakban már a sáncokig előrenyomult. De a mi riadónk is ezereket és ezereket lelkesít, csoportosít táboraikba, tüzel a harcra.

A katolikus nagygyűléstől reméljük, hogy megtanítja őket a hazánkat fenyegető veszedelre s ezzel felkelti, feltűzeli bennük a katolikus öntudatot, melyből bátorságot fognak meríteni azok is, akik még gyávák s ezek egyesülni fognak velünk. Erős a védő tábor, egyre erősebb, olyan erős, hogy elhagyva a vár falait sik mezőkön verjük szét a keresztény Magyarország galád ellenségeit. Erős lesz újra a vallás, a hit, erős lesz a magyar nép, a magyar nemzet, a magyar haza.

Keresztény magyarok, ti, akik egybegyűltetek Szegeden, gondoljátok meg, hogy minden karra szükség van a hazában. Merítetek lelkesedést Szegeden, hogy e lelkesedéssel otthonaitokban száz meg száz új harcost

szereztek a keresztény Magyarország számára.

Mert e keresztény Magyarország, ez a haza a mienk, keresztényeké és ki védené meg a mi hazánkat, ha nem mi magunk.

A szegedi nagygyűlés programja.

I. nap. Augusztus 29-én. Vasárnap:

Délelőtt: 9 órakor a belvárosi Szent-Demeter templomban ünnepélyes Veni Sancte Tartja Csernoch János dr. csanádi püspök.

Ugyanakkor a rókusai templomban az Obecse felől vonaton jövők s a dorozsmai-aknak Radnai Farkas besztercebányai püspök szentmisét mond és megszenteli a dorozsmai és szegedi népszövetségek zászlóját. Veni Sancte s a rókusai templomban tartott mise után zászlók alatt átvonulás Ujszegedre, ahol a *Népszövetségi Nagygyűlést tartják meg.*

A nagygyűlésen szónokolni fognak: Rakovszky István elnök, Csernoch János csanádi püspök, dr. Zboray Miklós alelnök, Pelikán Lipót pénzügyi titkár, Kuna András földműves, dr. Stommer Viktorin tanár, Göröcsöni Dénes tanár, gr. Somsich Béla nagybirtokos, Haller István főtítkár.

Délután: I. Nyilvános (megnyitó) ülés az ujszegedi sátorházban d. u. 4 órakor.

1. A nagygyűlést üdvözlők: dr. Csernoch János csanádi püspök és dr. Lázár György Szeged város polgármestere.

2. Megnyitó beszéd. Tartja: Zichy János gróf v. b. t. t., az Országos Katolikus Szövetség einöke.

3. A nagygyűlés és szakosztályok megalakítása. Üdvözlések.

A megnyitó ülés után átvonulás a belvárosi templomhoz, sorakozás az utcákon a rendezőség utasításai szerint.

Este: Eucharisztikus körmenet. Vezeti: dr. Várossy Gyula kalocsai érsek.

A papság egyházi dísz, legalább karinget ölt. A hívek a plebániák vagy egyesületeik zászlói alatt nyolcas sorokban állnak föl és vonulnak. Visszatérőben a templomig kettős sorfalat képezve várják be a szentség átvonulását. A körmenet méltósága és a rend érdekében fölkéretnek a hívek, hogy mindenben a rendező utasításaihoz tartassák magukat. Gyertyák a papság számára a sekrestyében, a hívek számára a templom-

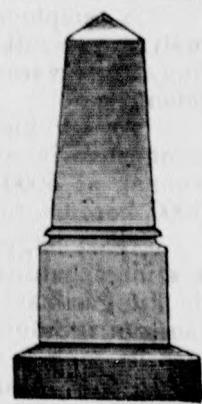
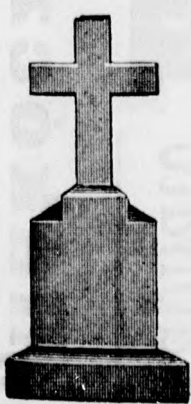
Szükség esetén tekintse meg

Gebauer és Tumbász

sirkő-raktárát

első kör, Wesselényi-utca 148. szám,

mely gazdagságával és változatosságával rünik ki.

téren s az utcán az árusítóknál kaphatók.

II. nap. Augusztus 30-án, hétfőn délelőtt 8 órakor a belvárosi templomban szentmise. 8 órakor a Katholikus Legényegyesületek elnökki értekezlete a Katholikus Körben. 9-12-ig szakosztályok ülései. 10 órakor a magyar keresztény iskolatestvéreket képező és segélyező országos egyesületnek VII. közgyűlése a Katholikus Körben.

Délelőtt 9-12 órakor a németajkuak gyűlése az ujszegedi sátorházban.

Déli 12 órakor a katolikus kör disztermében diszülés Zichy Nándor gróf tárnokmester üdvözlésére. Délután 2-4 óráig a szakosztályok folytatólagos ülései. Délután fél három órakor a katolikus kör termében az Alkoholellenes Szövetség ülése Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök elnöklése alatt. Délután öt órakor II. nyilvános ülés, az ujszegedi sátorházban. Este 7 órakor a katolikus kör nagytermében zárt ülés.

Részvehetnek a nagygyűlés tagsági jegyeinek birtokosai, kik kizárólag a szakosztályokon letárgyalt javaslatok elfogadása, vagy elvetése fölött döntenek. 8 órakor a katolikus kör udvarhelyiségében a nagygyűlés lakomája. A jegyek (3 korona) a katolikus körnél legkésőbb vasárnap estéig megváltandók.

III. nap. Augusztus 31-én kedden reggel 8 órakor szentmisével kezdődik Magyarország Nagyasszonyának hódolati ünnepe a Szegedtrókusai templomban. A szoborünnep után nyolcas sorokban rendezett felvonulás az ujszegedi sátorházba, hol tíz órakor III. nyilvános (zárt) ülés.

1. Magyar szent korona, létünk és fejlődésünk erőssége. Zichy Aladár gróf. miniszter.

2. A keresztény karitás. Rott Nándor dr., prel. kanonok.

3. Mi az igazi liberálizmus. Kiss János dr. prelátus, egyetemi tanár.

4. A kivándorlás okainak megszüntetése. Jankó Agoston dr. alispán.

5. Záróbeszéd. Csernoch János dr., csanádi püspök.

Délután 4 órakor a kath. körben a csanádegyházmegyei hittanárok és hitoktatók körzetének megalakulása.

1. Elnöki megnyitó. Tartja: dr. Bruch Ferenc.

2. Üdvözlőbeszéd. Mondja a nagygyűlés kiküldendő képviselője.

3. Lamberg Dezső hittanár előadása.

4. Indítványok.

5. Zárzó. Auber mann Miklós központi kiküldött.

Délután 6 órakor a városháza disztermében a Szegedi Növédő Egyesület ülése. Este fél 9 órakor a szegedi katolikus legényegyesület ünnepélyes megnyitó ülése a katolikus körben.

A templomi zenekar ujjászervezése.

— Városi zenekar a színházban. —

Régóta vajdó ügy nyer, amint értesülünk, még a színházi idény megkezdése előtt elintézték. Templomi zene- és énekkarunk ellen évek óta nagy a panasz. Kevés a zenesz, kevés az énekes, a karmester és a tagok legjobb akarat mellett sem érhetik el azt a célt és azt a hatást, melyet el kellene érniök. Végre segítve lesz a bajon.

A templomi zenekart huszonnégy személyre egészítik ki és pedig állítólag úgy, hogy ez a városra nézve többlet kiadást alig jelent.

Az így kiegészített zenekar játszanék a színházban is, amiért a szinigazgatótól megvonnák az 5000 korona szubvenciót. Ezen 5000 koronát fordítanák az ujjászervezésre.

Igaz, hogy a szubvenció megvonáshoz a szinigazgatónak is van valamelyes köze, de kifogásokat aligha emel, mert hiszen ez ránézve is könnyítés. A saját zenekara, melyet itt még a városi zenekarral is ki kellett egészítenie, bizonyára többet kerül neki 5000

koronánál. Így ezen többletkiadástól megmenekszik.

Az ujjászervezésre vonatkozó döntést bizonyára érdeklődéssel várja Szabadka műértő közönsége.

Róthschildok.

Ha véletlenül megnézzük a világ pénzpiacának statisztikáját, meglepetve látjuk azt az elszomorító jelenséget, hogy ott ur a zsidó. A legnagyobb bankok Wertheim székreányeinek kulcsát izraelitáink őrzik, kezükbe van letéve a pénz nagyhatalma. Az egész világon az u. n. Rothschild csoport kormányoz, azért bátran a pénz királyainak nevezhetjük őket.

Nem lesz érdektelen, ha feljuttatjuk emlékeztünkben ennek a zsidó vagyonnak keletkezését és mai nagyságát különösen napjainkban, mikor ellenfeleink, a zsidó ujságírók hasábotkat irnak a katolikus vagyonnól s a statisztikájuk végén hivatalos fosztogatóra invitálják az embereket a szekularizáció jelszavával.

Ismeretes dolog, hogy Napoleon, a franciák hatalmas császára harcba keveredett az egész világgal. 1815. június 16-án megverte Liguy mellett Blücher porosz tábornok 40 ezer főnyi seregét s aztán kivonult a waterlooi síkra, hogy megadja a kegyelem döfést a Wellington vezetése alatt küzdő angol seregnek. Az elkeseredett harcban Napoleon veteránjai annyira szorongatták Wellingtont hogy az már saját testőreit küldte a harcba; úgy látszott, hogy a francia sereg tönkrevéri az angol csapatokat. Ennek a vereségnek hatása alatt Londonban estek az állampapírok s értékük mindig kisebb és kisebb lett.

Amint Napoleon a harc hevében kezébe veszi a tábori messzelátóját, halásápadtan látja, hogy az öreg Blücher 40 ezer főnyi átjavított seregével siet az angolok segítségére. Blücher poroszainak megjelenése természetesen eldöntötte a csatát. A győzelem pálmáját az angolok kezébe adta.

Ezt a váratlan fordulatot észrevette egy élelmes zsidó, azonnal külön hajót fogad, megjelenik Londonban s összevásárolja az olcsó angol állampapírokat; másnap megérkezett a waterlooi győzelem híre, mire az angol állampapírok értéke óriási mértékben emelkedett. Az élelmes zsidó besöpörte a milliókat, mert nem az angolok, hanem ő nyerte meg a waterlooi győzelmet 1815. június 18-án. Azután bankházat alapított Londonban, Párisban és Bécsben s mivel a firmája, a cég irata vörös volt, elnevezték Rothschildnak.

Alig 80 esztendővel a waterlooi győzelem után Urba Rudolf kiszámította a Rothschild-ház gazdagságát.

Szerinte a párisi Róthschild-ház kezében tartja egész Franciaországot, Törökországot, egiptomot, Chilet, Argentiniát és részben Braziliát. A vagyona több, mint Franciaország összes községeinek együttléve.

Rothschild James 1860-ban öt fiának (Alfonz, Nathanael, Salamon, Gusztáv, Edmond) több mint 3 millárdot hagyott (Egy milliárd az ezer millió), melyből mindegyik fiura kerek 600 millió esett. Ezen óriási vagynon kívül a párisi Róthschild házak van Párisban 145 palotája, kezében van 180 ezer hektár föld, az egész francia déli vasut, melynek évi jövedelme, több milliót tesz; ehhez járnak a gazdag higany és szénbányák.

A londoni Rothschildnak a vagyonát alig tudjuk megállapítani, oly mesés, hogy ha az minden 20 évben megkétszereződik, úgy a XX. század végén egész Európát megveheti.

Ausztriában Rothshild Nathanaelnek 1901-ben a pénze volt: 11.116.594.672 korona. Azaz: 11 milliárd, 116 millió, 594 ezer, 672 korona. Tiszta évi jövedelme 480 millió korona, ebből egy napra esik: 1.200 ezer korona. E vagyon szerint Rothschild Nathanael megvehetné egyszer Ausztriát, 6 ssor Csehországot, mert több birtoka van, mint 38 cseh hercegnek, 107 grófnak és 66 nemesnek együttléve.

Enyit a Rothschildok vagyonáról. Hogy

használható **TANKÖNYVEK,**
írószerek és rajzszerek
előírás szerint

könyv-, papir- és írószerek
kereskedésében Szabadka,
Deák-utca 1., a kiskápolnával szemben.

Telefon 2-83.

magyar gyártmány, teljes felszerelés, ára 1 korona 50 fillér.

AZ ÖSSZES ISKOLÁKBAN

Kapható Krécsi A. Nándor

„Rákóczi-körző” a legjobb és legtartósabb

a magyarországi zsidók mennyi vagyonnal rendelkeznek, azt még nem tudjuk, mert nem láttuk a hivatalos statisztikát. — Any nyit azonban már most mondanak politikusaink és nemzetgazdászaink, hogy ha a zsidó pénzhatalom hazánkban továbbra is — a multhoz hasonló mértékben — terjeszkedik, úgy 90 esztendő múlva zsidó kézben leszünk.

No majd állunk elébe!

Lucián.

A szerb tanítók és Apponyi nyelvrendelete.

A görög-keleti szerb nemzeti iskolai tanács határozata folytán e hó 23-tól 27-ig tartották meg Zomborban a szerb felekezeti tanítók számára azt a kurzust, melynek célja gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter legújabb nyelvrendeletének ismertetése és magyarázása volt.

A husz hivatalosan kiküldött tanítón kívül a tanfolyamon még 82 tanító vett részt részint a saját, részint a görög-keleti szerb hitközségek költségén. Az előadások tárgya főként annak a kérdésnek megvitatása volt, mily módon lehetne a görög-keleti szerb népiskolákban a kultuszminiszter rendeleteinek intenciója szerint a magyar nyelvet sikeresebben tanítani.

Klicin Döme a görög-keleti szerb felekezeti iskolák helyzetéről és a kultuszminiszter rendeletéről tartott szakszerű előadást, különösen hangsúlyozva, hogy az 1907. évi népiskolai törvény értelmében kiadott rendelet, mely a magyar nyelv lelkiismeretes tanítását célozza, csak javára fog válni a magyarországi szerbségnek. Terzin Pál tanítóképzőintézet igazgatója a magyar nyelv eredményesebb tanításának módszeréről tartott előadást. Iskruljev János gyakorlóiskolai tanító e rendelet gyakorlati végrehajtását ismertette.

Háztulajdonosok figyelmébe.

Különösen a VIII. kör háztulajdonosok figyelmébe.

Ugy értesülünk a legbiztosabb forrásból, hogy zsidó ügynökök járják be Szabadka háztulajdonosait, különösen pedig VIII. kör háztulajdonosait, s felszólítják őket, hogy adják el nekik házaikat.

Akadts is már két háztulajdonos, aki eladta a házát, persze jó pénzért. Megvakították a pénzzel.

Figyelmeztetjük az érdekelt háztulajdonosokat, hogy házaikat ne adják el.

Miért?

Persze erre kíváncsiak és mi készséggel megadjuk a felvilágosítást.

Szabadkán nagy vasuti építkezések küszöbén állunk. A vasutnak nagy területen kell háztelkeket kisajátítania. Az üzerek felhasználják az alkalmat, megveszik a házakat, hogy így az államon nyerészkedjenek.

Várja meg minden háztulajdonos a kisajátítást. Mért ne nyerne ő maga, miért nyerjen az üzérkedő élősdí, dologtalan alak.

Vennék azért is a házakat, mert több állami intézmény elnyerésével Szabadkán növekedni fog a házak, a telkek értéke. Akik ezt nem tudják, azokat könnyen megvakíthatják az üzerek. A telkek és háztulajdonosok ne engedjék magukat megvakíttatni. Miért ne nyernének ők? Mért kellene nyerniök az üzérkedő alakoknak.

Ne adja el senki a házát üzérkedőknek. Nyerjen a keresztény háztulajdonos maga. Ébredjen föl benne a józan számítás.

Kérjük a háztulajdonosokat, szivleljék meg figyelmeztetésünket. Ok veszik hasznát a figyelmeztetésnek, nem mi. Köszönettel gondolnak még majd vissza e figyelmeztetésünkre.

Keresztények! legyetek okosak és óvatosak.

Keresztények csak keresztényeknél vásároljatok

ÉRTESETÉS.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr által előírt szövege

elemi- és iparostanonc-iskolai

ÖSSZES NYOMTATVÁNYOK az 1909/10. évre raktáron vannak.

Felvételi napló ivenkint . . . . . 5 fillér.
Előmeneteli és mulasztási napló ivenkint 4 fillér.
Munkanapló (V-VI. oszt. részére külön szöveggel) ivenkint . . . . . 3 fillér.
20 iv bekötve . . . . . 1 kor. 20 fillér.
Osztálykönyv ivenkint . . . . . 3 fillér.

Megrendelhetők a

SZENT ANTAL KÖNYVNYOMDÁBAN
Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám.

HIREK.

Munkaközvetítés.

Flutanonközvetítés. Az újvidéki iparosmesterekhez négy évi teljes ellátásra díj nélkül közvetítés elhelyez az Újvidéki Keresztény Szociális Egyesület.

Szobafestő segéd munkára ajánkozik, cím a kiadóhivatalban.

Rövid és dívtáru-üzletbe egy segéd alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Több cipész munkás előnyös feltételek mellett azonnal munkába léphet Schön István cipész-mesternél Bézánban.

— **Hitoktatói értekezlet** Szerdán délelőtt 9 órakor hitoktatói értekezlet lesz a szent-Teréz plebánián.

— **Személyi hír.** Zentáról írják. A mai napon dr. Keller berlini egyetemi tanár Ruffi Pál miniszteri tanácsos az állami gyermekmenhelyek országos felügyelője és dr. Lévai Odón a szabadkai állami gyermekmenhely igazgató főorvosa társaságában a zentai állami gyermektelep megtekintése céljából városunkba érkezett.

— **A vasárnapi munkaszünet megszegése.** Nálunk is, még máshol is megszegik az iparosok a kötelező vasárnapi munkaszünetet. Ennek a törvényt megszegésnek akarja most a kereskedelemügyi miniszter elejét venni, mely célból szigorú rendeletet adott ki az összes törvényhatóságokhoz, amelyben utasítja őket, hogy az ipari munkások vasárnapi munkaszünetéről kiadott rendeletet a legnagyobb szigorral tartsák be.

— **Esküvő.** Mossa Ferenc, földbirtokos, ma esküdtött örök hűséget Pausits Terusnak, özv. Pausits FABIANNÉ leányának.

— **Kenyérdrágaság.** Érdekes eset állott be a kenyérpiacon a múlt napokban. Pesten ugyanis leszállott a kenyér ára egész 28 fillérre, nálunk meg még 32-36 fillér. Vagyis Pesten, ahol szóbeszéd szerint még drága az élet 8-4 fillérrel olcsóbban lehet kenyeret kapni. Figyelemre méltó körülmény ez. Ajánljuk ez illetékes körök figyelmébe.

— **A Műpártolók Köre vidéken.** Szabadka legagilisabb köre, a Piétsch Ferencné előktele alatt álló Műpártolók Köre, most több vidéki városba meghívást kapott vendégszereplésre. Így Zomborba, Zentára és Obecsére hívták meg a kört, amelynek legutóbbi fényes sikerű előadásairól értesültek. A kör — mint értesülünk — elfogadta az ajánlatot és néhány jobb tagjával fog menni vendégszereplésre. Reméljük, hogy a kör a vidéken is, mint Szabadkán, megállja helyét és babér koszorúzottan fog visszatérni.

— **Pályázatok.** A zombori törvényszék elnökéhez a kulai járásbírósnál betöltendő végrehajtói állásra két hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket. — A zombori pénzügyigazgatósághoz egy-egy pénzügyfogalmazói állásra szintén két hét alatt.

— **Szállítják a hungarát.** Megirtuk, hogy egy szabadkai leányt Boszniába akart szállítani egy helybeli közvetítő segítségével egy asszony. Akkor megirtuk, hogy Boszniából egész szervezett banda járja be Magyarországot mindenütt a „hungarát” vásárolva. Most Nagyváradon leplezték le a rendőrség egy egész társaságot, amely három szép lányt Boszniába akart vinni nyilvános házakba. Budapestről újabb szállítmányt várt a leánykereskedő banda. A banda feje Gál Sándor, aki előadta, hogy leánykereskedése szervezve van és egész Magyarországra kiterjed. A három leányt

azért vitte Nagyváradra, mert ez a központ. Gál társa Füredi Kornél ügynök, akit még több társukkal letartóztatott a rendőrség. Nem lehetetlen, hogy a Nagyváradon letartóztatott banda között van az a bosznaderventi asszony is, aki Szabadkáról szállítja a hungarát Boszniába. Mint újabb részleteket a Boszniába hurcolt szabadkai leány ügyében megtudtuk, hogy a kerítő némbor állítólag Engl József derventi bordélyházas nővére volt. A leánynak legalább azt vallotta, hogy testvérje. A nyomozás még folyik.

— **Milyen idő lesz szeptemberben?** Meteor, a kiváló magyar időjós már közli a következő hónap csomópontjait. Meteor jóslásai évek óta szórul-szóra beválnak, azokat tehát ma már mindenütt komolyan veszik. Szeptember hó csomópontjai Meteor szerint: 1, 2, 8, 6, 14, 16, 17, 18, 22, 29, 30-ra esnek, melyek közül legerősebb hatásuk 1., 6., 14., 16. és a 29-iek. Az első csapadékos és hűvös; 6-ika meleg állandó, 29-iki hűvös, esős, szeles vagy viharos jelleggel.

— **Az éruv.** Egy zsidó felekezeti lapban olvassuk: „A balasagyarmati orthodox hitközségben régóta bajlódnak az éruval, illetőleg ama kerület és távolságok jelzésének kérdésével, ameddig nagyon jámbor zsidó a nyugalom napjain a város határában elmehet. A hatóságok az illetékeség dolgában nem tudtak megegyezni s az is vita tárgya volt, hogy az a szombati zsinornak nevezett jelzés egyáltalán meghagyható-e. A belügyminiszter a napokban döntött az illetékeség kérdésében. Kimondotta, hogy az állami utakon levő szombati zsinor tekintetében a törvényhatóság, a községi utakén a község előjárósága, a községi utcáknál pedig a járási főszolgabíró az illetékes hatóság. A jámbor zsidóknak tehát három felé kellett szaladniok, hogy megjelölhessék, meddig szabad szombaton a derekukra kötött zseb-kendővel sétálniok. A város közgyűlése a belügyminiszteri döntés folytán a múlt héten elhatározta, hogy a balasagyarmati jámbor orthodoxok legfőbb kívánsága, a szombati zsinórok megmaradhatnak a helyükön, de rendes pózúákra feszítendők ki, úgy hogy a közlekedést ne akadályozzák.” Szóval Balasagyarmatot most már bedrótóztatják a zsidók!

— **Vakmerő tolvajok.** A zombori vasárnapi vásárnak is megvan a maga szenzációja. Világos nappal délután fél 5 óra tájban nyilvános helyiségben meglóptak egy szállási öreg embert. 220 koronányi vagyonkáját vették el tőle s azután kerekét odtotak. A rendőrség erélyesen nyomozza ugyan, de sajnos csekély eredménnyel, mindazáltal úgy bizik, hogy a vakmerő tolvajokat sikerül hamarosan kézrekeríteni. A dolog egyébként a következőképpen történt: Brbatlits Vita szállási szerb polgártársunk is bejött a vásárra, hogy itt egy kissé körülnézzen. Magával hozta redusáját és egész vagyonát, 220 koronát. Vásár helyett a korcsmákat, illetőleg a teli poharakat nézegette s amikor délután úgy fél 5 óra felé Relity Tósa korcsmájába vetődött be, öreg lábai már nem igen bírták a szolgálatot. Imbolygó léptekkel támolgott a vendégszobába, ahol egyik kollégája éppen rókát nyuzott, négy lesipuskás gazember meg figyelmesen szemlélgette a belépőket. Egyszerre csak hozzáugrik az egyik: a legvak merőbb s a lajblí zsebéből kikandikáló pénztárcát onnan kiragadva három társával együtt az istállóba rohant, hol hamarosan megosztozik a lopott pénzen, a pénztárcát a jászol alá a szalmába dugja s azután ill a berek . . . mind a négyüknek nyoma veszett. Az elázott Brbatlits Vita csak később vette észre, hogy pénztárcája hiányzik. Rögtön jelentést tett a rendőrségnél, melynek emberei még mindig csak a nyomozásnál tartanak, mert Brbatlits rókanyuzó kollégája csak homályosan tud a tolvajok alakjára visszaemlékezni.

— **Adósságbehajtás nyilttér útján.** Különös módon akarja egy hitelező adósán behajtani a követeléseit. Egyszerűen nyilttéri közleményben hívja föl az adóst, hogy tartóssát rójja le. Egy helybeli lapnak mai nyilttéri rovatában jelent meg:

Figyelmeztetés!

Figyelmeztetem ezúton is A-k uramat, hogy becsületbeli adósság ügyeit rendezze és tartozását haladéktalanul megfizesse, mert ellenkező esetben más úton fogom erre rábírní. Együttal a további hitelezést megtagadom.

Egy hitelező.

Eddig az irás. Most már csak az a kérdés, hogy A-k uram tényleg megfizeti-e adósságát vagy pedig más úton való intézkedésre készíti hitelezőjét? Az mindenesetre nagy baj, ha a további hitelezést megtagadják.

— **Fekete sport cirksza.** Fekete sport cirksza tegnap a Beketowból érkezett új erővel bámulatos mutatványokat mutatott be. Les Constanzos akrobaták a létrán igazán hajmeresztő dolgokat produkáltak. Draude fivérek szintén sok tapsot kaptak, ugy-szintén Erzsike, a kigyó utánzó, aki tegnap új, érdekes produkciókat mutatott be. Ma este nagy diszeldadás.

— **Halálos szerencsétlenség.** Halálos szerencsétlenség történt a minap Apatinban. Brand Péter 63 éves földbirtokos kendert szállított kocsijával be a faluba. Lovai azonban valamitől megbokrosodtak fölborították a kocsit, amelyről Brand Péter lezuhant és szörnyet halt. A tragikus véget ért földbirtokos iránt általános a részvét.

— **Haragosok, ha találkoznak.** Rostás József 20 éves mélykúti legény még a farsangban összeszólközött Devaderics Mátyás 20 éves szintén mélykúti legénnyel. A két régi haragos tegnap a Taskovics-féle kocsimában találkozott. Devaderics előbb késsel, majd bottal úgy megverte Rostást, hogy ez 14 napig gyógyuló testi sérüléseket szenvedett. Rostás panaszt tett a csendőrségen, amely eljárást indít a támadó legény ellen.

— **Az özvegyasszony támadója.** Baumhap Borbála 66 éves bácsalmási özvegyasszony valami miatt összeszólközött szomszédjával Ada Lajosnéval. Az özvegy asszony dühbe jött és egy kanna vízzel leöntötte Adánét és ennek 14 éves Richárd nevű tanuló fiát. Richárd erre fölkapott egy lécdarabot és azzal megverte az öreg Baumhapné, kinek sérülései súlyosak. A kis verkedő ellen az eljárás megindult.

— **Számoló művészet.** Az egyik vidéki laposka szerkesztője valószínűen nap-szurásban megszedült vagy a hideg sörtől álmosodott el, mikor a következő riportot írta:

Elcsipett rablók. Tegnap este Weisz Lázár bankhivatalnok Kövágó-utcai lakására tartott épen, mikor két rabló megtámadta és agyba-főbe verve pénzét elszedte. A három gazember, minthogy Weisz ordítani kezdett, megfutott. A rendőrség üzöbe vette a menekülő négy zsványt s mihamar elcsipette közülök Kállai Gézát, Okrás Pált, Ejter Adámot, Zélig Samut, és Kölinge Jánost. Weisz azonnal szembesítették az öt rablóval, de egyet sem ismert fel közülök.

Es ezt az uborka szezon teóé!

— **A bicska.** Morel Mihály 35 éves bácsalmási fuvaros tegnap reggel 4 órakor munkába ment, amikor az utcán találkozott Vinder János 18 éves kőművessel. Morel pofon ütötte a kőművest, aki erre előrántotta bicskáját és felső karon szurta, Morel akinek sérülései 20 napon tul gyógyulnak. Vindert feljelentették a kir. ügyészségnek súlyos testi sértés büntette miatt.

— **Eladó kerékpár.** Egy jókarban levő, erős, könnyenjáró kerékpár jutányos áron eladó. Bővebbet a szerkesztőségben IV. kör, Rákóczi-utca 20.

— **Katholikusok!** Ne feledjétek, mit mondott Ketteler, mainzi püspök:

— Akinek manapság a kath. sajtó iránt nincs érzeke, az ne tartson számat arra, hogy katolikusnak nevezzék!

A tifuszos honvédek.

— Hol kapták a betegséget? —

— A főorvosi vélemény. —

A szabadkai tifusz betegség ideje alatt tudvalevőleg szegedi honvédek is voltak elszállásolva Szabadkán. A honvédek közül 8 megbetegedett tifuszos tünetek között. A kerületi parancsnokság megkeresésére a főorvos megvizsgálta a kutat, amelyben azonban nem talált tifusz bacillusokat.

Az egész ügyről a következőket jelenti tudósítónk:

A szegedi 2-ik honvéd kerületi parancsnokság átírt a szabadkai polgármesteri hivatalba, hogy ez év július 25—29-ig terjedő időben ide összpontosított honvédek közül nyolcon tifuszos megbetegedést észleltek.

A honvéd parancsnokság átíratában arra kéri Szabadka polgármesterét, hogy mivel a honvédek a polgári leányiskolában voltak elszállásolva, azért az iskola udvarán lévő kutat orvosilag vizsgálják meg.

A polgármester a kérelemnek készségesen eleget tett. Günther József dr. tiszti főorvos megvizsgálta a kutat és ma írásban benyújtotta véleményét.

Elmondja a főorvos, hogy a honvédek innen nem kaphatták a betegséget, mivel a Wesselényi-utcai polgári leányiskola nagy távolságra van az Asztalos-utca 3-as számú háztól, amelynek udvarán volt a fertőzött kut. Továbbá az egész tifuszos megbetegedések is csak szűk körben — egy családban léptek föl, járványszerű azonban a betegség nem volt, csak lappangó és mindössze öt napig tartott.

A főorvos megvizsgálta a polgári leányiskola kutját, de abban tifusz bacillusokat nem talált. A kutat mindemellett a főorvos csupán elővigyázati szempontból leszereltette és elzáratta.

A szegedi honvédek így tehát nem Szabadkán kapták a tifuszt — főorvosi jelentés szerint — hanem vagy máshonnan hurcolták át vagy Szegeden kapták.

Itt jegyezzük meg, hogy a nyolc honvéd közül egy sem halt meg, mindannyian szerencsésen átestek a betegségen. A főorvosi jelentést megküldték a szegedi 2. honvédkerület parancsnokságának.

Az ácsmester balesete.

Ma délután súlyos szerencsétlenség történt Szabadkán. Egy ácsmester munkaközben leesett a háztetőről és súlyos sérüléseket szenvedett. Most a kórházban eszméletlen állapotban fekszik. Az esetről a következőket jelenti helyszínen járt munkatársunk:

Nagy Gábor 47 éves nős, családos ácsmester ma ebéd után az I. kör Kossuth-utca 14. számú ház tetején ácsmunkáját végezte.

Nagy G. ebéd közben sokat evett úgy, hogy munka közben úgy fél három órakor egyszerre rosszul lett, leszédült a több ölnyi magasságu ház tetejéről. Nagy oly szerencsétlenül zuhant a kövezetre, hogy a jobb és bal falcsontján, továbbá a bal arcán súlyos sérüléseket szenvedett.

Az előhívott mentők nyújtották az első segílyt a szerencsétlenül járt embernek, mivel pedig sérülései súlyosak, beszállították a Mária-Valéria kórházba.

Beteg állatok husa.

Tegnap számunkban megírtuk, hogy Albert Lukács 53 éves majsai szőlősi lakosnak a házában a csendőrség betegen leölt állat husát talált. Megállapították, hogy a hus sertéshus volt. Albert Lukács e hó 25-én két darab beteg sertést vásárolt Vidákovics Ferenc majsai szőlősi lakostól 8 koronáért. Három koronát azonnal kifetett a sertésekért, ötöt pedig akkor akart kifizetni, ha majd a piacon eladja a beteg sertéshusból készült hurkát, kolbászt. A csendőrség megállapította, hogy Albert rendszeresen így készíti a hurkát öreg, világtalan apjával együtt. A csendőrök azonkívül Alberték lakását undokan, piszkosan találták, valamint a hurka

készítéséhez való eszközöket is. A husból csak 30 kgr.-ot birtak már lefoglalni, a többi Alberték már forgalomba hozták. Ez pedig nem is oly kevés lehetett, mivel két sertés husa jóval több 30 kgr.-nál. Vagyis Alberték kundsajtjai a betegen leölt sertések husának már egy részét elfogyasztották. A rendőrség udvarára behozott romlott húst, végre ma fertőtlenítő szerrel leöntötték és elásták.

INNEN-ONNAN.

Egy szabadkai fiatal asszony mindenáron ujrúhához kalapot akart. Így esdekelt urához: Lásd édesem, a fa is kap tavaszal új ruhát . . . kalapot, napernyőt, mindent!

A malicizosus férj így felel:

— Igen, kedvesem, csak hogy ezt mind ő maga készíti.

Bajos epizódot olvasunk az egyik berlini újságban a német császár cleveli látogatásáról. A császári pár fogadásánál Wulff dr., polgármester kis leánykája volt kiszemelve arra, hogy a császárnének egy formás kis vers elszavalása után pompás csokort nyújtson át. A császárné, akinek ugyancsak volt alkalm a ilyen csokrok átnyújtásához hozzászokni, a fehér ünneplő ruhába öltözött kis leány megpillantásakor önkénytelenül ki nyújtotta kezét a csokor után.

A kicsike azonban ezzel sehoggy sem értett egyet. Erősen megfogta a csokorszárat és így szólt:

— Előbb a vers, azután a csokor!

A császárné nagyon nevetett, de bizonyára nem zárkózott el magában a talpraesett tiltakozás igazsága elől.

Hivatalosan

előírt tankönyvek, füzetek, író- és rajz-
:: szerek az összes tanintézetek részére ::
kaphatók:

HEUMANN MÓR
könyv-, papír- és írószer-üzletében
Szabadkán, Szent-István-tér, Rádits-féle ház, a Szent-
háromsággal szemben.
Magyar gyártmányú „TERÉZIA-KÖRZŐ” teljes felsze-
reléssel ára 2 korona.

SZINHÁZ.

* **Magyar dalpályázat.** Swárdström Valborg asszony, az ismert svéd énekművész, kit a magyar közönség páratlan művésze révén annyira szívébe fogadott, 2000 koronát kitévő pályadíjakat tűzött ki magyar szövegű műdalokra. E hazafias tényével hálájának egy részét akarja leróni a magyar közönséggel szemben, azért a lelkes fogadtatásért, melyben őt attól a pillanattól fogva részesítette, midőn először hangzott el ajkáról a magyar dal. A négy legjobbnak ítélte dal, egyenként 400 koronás díjban részesül. A nyolc másik díj 50-50 koronára rug. A 12 pályadíjazott dalt a művészhangversenyekben állandóan énekelni fogja.

Pályázhat minden magyar zeneszerző legfeljebb három dallal, melyek jeligés levél kíséretében a „Harmonia” zeneműkiadó vállalat, hangversenyrendező és az első hazai zongoragyár részv.-társ. igazgatóságának, illetve ifj. dr. Hubay Jenő vezető igazgatónak (Budapest, IV. Váci utca 20.) küldendők be. A dalok kiadási és tulajdonjoga a Harmoniára száll át, amely a pályadíjnyertes műveket, a bírálat megtörténte után művészi köntösben nyilvánosságra fogja hozni. A bíráló-bizottság elnöke: Mihalovich Odön, tagjai: Hubay Jenő, Herzfeld Victor, dr. Diósy Béla és Kern Aurél. A pályázat 1909. szeptember 20-án jár le.

* **Szinészi jubileum.** Baján Polgár Károly szintársulata folyó hó 24-én Horváth Ferenc nyugalmazott színész 60 éves színészi jubileumát ünnepelte meg. A jubiláns Legjobb az egyenes ut című vigjátékban lépett fel.

T A N Ü G Y.

+ **A helybeli iparos tanonciskolában** a beiratások az 1909-10. tanévre, folyó évi szeptember hónap 1-től 15-ig hétfőn, kedden, szerdán és pénteken délután 5-6 és fél óráig eszközöltetnek, a Széchenyi-téri elemi iskola épületében elhelyezett iparos tanonciskolai igazgatói irodában.

Ezen iskolába első ízben belépő inasok a legutóbbi iskolai bizonyítványukat, a többiek a múlt tanévi ellenőrző könyvecskéjüket, valamennyien pedig a tanoncszerződésüket tartoznak a beiratáshoz magukkal hozni.

Az inast tartó mesterek felhívják, hogy tanoncaiknak az előbb említett határidőn belül való beiratásáról annál is inkább gondoskodjanak, mert ellenkező esetben azon törvényes eljárás, mely a mulasztókkal szemben szokásos, fog folyamatba vétetni. Az igazgatóság.

+ **Beiratások a nőipariskolába.** A szabadkai Nőiparegyesület ipariskolájában f. é. szeptember hó 2-6 ig lesznek a beiratások az ipariskola helyiségében, Kossuth-utca Prokesh-ház, II. em. A beiratásokat Tóth Zs. tanítónő eszközli.

+ **Beírások a felső kereskedelmi iskolában.** Az alsó és a középső osztályban a szabályszerű létszám a júliusi felvételek alkalmával betelt, ennek folytán további felvételek ebbe a két osztályba csak a felsőbb tanhatóság engedélye alapján eszközölhetők. A felső osztályban még van hely, ide az igazgatóság a maga hatáskörében vesz fel tanulókat, vidékieket is. A fölvevett és még felveendő tanulókra nézve a végleges beírás és tandíjfizetés ideje — kivéve a tandíjkezdésményért folyamodókat — szept. 1. (alsó oszt.), szeptember 2. (középső osztály), szeptember 3. (felső osztály) reggel 7 órakor. (Főgimnázium, Petőfi-utcai szárny.) Egyéb teendők: aug. 31. javító és pótló vizsgálatok; szept. 4. (reggel 8 órakor) a beírt tanulók jelentkezése az osztályfőnöknél a tantermekben, szept. 5. Veni sancte; szept. 6. a tanítás kezdete. Az igazgató.

+ **Beiratások a tanítónő-képző gyakorló iskolájába.** A helybeli állami tanítónőképző-intézet hatosztályú elemi leánviskolájában, az ugynevezett gyakorló iskolában, a beiratások szeptember hó 2-án és 3-án d. e. 8-12 óráig történnek. Az oktatás ezenül itt is ingyenes lesz.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Bűnügyl főtárgyalások.** A szabadkai büntető törvényszék által főtárgyalásra kitűzettek:

Augusztus hó 31-én: Becskei József és társa, súlyos testi sértés. Arpási János, testi sértés. Novákovics Maris, család, Simókovics János és társai, súlyos testi sértés. Matheisz János, súlyos testi sértés.

Szeptember 3-án: Radivoj Avram Gábor, súlyos testi sértés, Rikkert János, súlyos testi sértés. Szabó Ferenc, súlyos testi sértés, Spitzer Jánosné, vétkes bukás, Plavsits Miklós, lopás.

Három külön lakás
padlós szobákkal, új épületben
kiadó a Pipa-utcában.

Tudakozódni lehet

Szkała városi tűzoltó őrparancsnoknál.

966-2-2

A ftdő papság szives pártfogásába ajánlom
templomi viaszgyertya-gyáramat,

melyben a legfinomabb

nem füstölő és nem csepegő gyertyák kaphatók.

II. r. gyertyáim jobbak mint a külföld I. r. gyertyái.

Árak: 5 kiló szent Jeromos-féle á 5 kor. 60 fillér, összesen 28 korona.

5 " I. rendű gyertya á 4 " 40 " " 22 " "

5 " II. " " " " " " " " 19 " "

5 " III. " " " " " " " " " " 16 " "

A szállítás és csomagolás portómentes.

Kapható finom tömjén, olaj, bél, füstölőszén, Guyon féle öröklámpa-készülék, mely bármilyen öröklámpába illeszthető.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Számtalan elismerő levél.

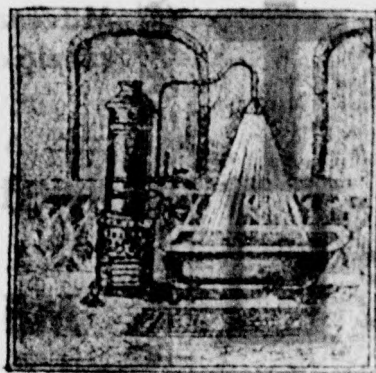
Kiváló tisztelettel

Resch József viaszöntő Zombor.

WEISZ JÁNOS ANTAL

villany-, gáz- és vízvezeték-felszerelési műhelye és üzlete

SZABADKÁN, Kölcsey-utca, saját ház.

Villanyfelszerelési cikkek.

Vízvezeték-, fürdő- és klozet-berendezések.

Költségvetés ingyen. Gyári árak.

18-116

A pécsi országos kiállításon legelső díjjal, állami arany éremmel kitüntetve.

Angster József és Fia
orgona- és harmonium-gyár
PÉCS.

Ajánljuk kitűnő hangú és erős szerkezetű légnymatu (pneomatikai) orgonáinkat igen jutányos árak mellett művészies kivitelben.

Raktáron kitűnő hangú harmoniumok minden nagyságban (170 koronától 1000 koronáig).

Mindennemű javításokat, hangolásokat és átépítéseket olcsón vállalunk.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk.

Alapítottatott 1867. évben. 245-87

Légnymatu és electro berendezések.

Kereskedők

részére szükséges pénztári bárcák 100 lappal, számozva és fűzve 100 darab 16 kor.

Jegyzékek

céglapirat nélkül 100 darabonként 30 filléért kaphatók a...

Szent Antal Nyomda-

és

Irodalmi-vállalat

mint szövetségesei

IV., Rákóczi-utca 20.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy a volt Vojnich Tunich-féle

szijgyártó- és nyerges-üzletet átvettem.

Tisztelettel

KOVÁCH FERENC.

946-80-16

Rétay és Benedek

oltáregyleti szállítók

egyházi műiparintézete

Budapest, IV. ker., Váci-utca 59.

Miseruhák, zászlók, lobogók, oltárfelszerelvények, csillárok, keresztúti és oltárképek, valamint mindennemű templom- és kápolna-berendezések előállítására.

Műintézetünk vállalkozik a templomok teljes belső megújítására, stilszerű kifestésére, az oltárok stb. renoválására és aranyozására kedvező feltételek mellett.

Készít stilszerű oltárokat, szószék, gyónószékek és domborművi stációképeket.

Árjegyzéket, költségvetést, mintákat és terveket készítenek és elküldjük. 261-114

Sirkőüzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy 1908. évi szeptember hó 1-től VI. kör, Grécsi-utca 168. sz. saját hátszamba helyeztem

sirkő-, kőfaragó-műhelyem és szobrászati műtermemet.

Felhívom a n. é. közönség becses figyelmét mielőtt máshol sirkövet vásárolna, tekintse meg alólírott nálam, meg fog győződni, hogy a legjutányosabb árban vásárolhat nálam.

Készíték carrari márványból, hazai fehér és vörös márványból és természetből sirköveket, uti keresztet, Szentháromságot, oltárt, kálváriát, szenteltvíztartót és e szakmába vágó összes munkákat.

Elvállalok épületmunkákat gránit-, márvány- és természetből, úgy házdiszítést, ornament-munkákat kőből vagy gipszből, továbbá elvállalok régi sirkövek becserélését, régi sirköveken betűvésést, régi sírfeliratok megaranyozását valódi arannyal a legjutányosabb árban.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, maradtam

alázatos tisztelettel

Egy tanonc felvétetik. **KOVÁCS LŐRINC,** kőfaragómester.

Lakás és raktár: VI. kör, Grécsi-u. 168. sz. saját ház. 757-70

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre való fekete, színtartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezentul is megrendelőimnek teljes bizalmát és megelégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban elvállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő Balog György-féle ház. Vesselényi-ut.

Hadnagy István,

159-194

papi és polgári szabó.

Üzleti portál

ujjonan berendezve
jutányosan eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

960-6-6

Kanári tenyésztés.

Budapestre költözés miatt

még 30 darab kanári kerül eladásra.

Ugyanott

952-3-3

balkaros cipésszépítő

jutányosan eladó Vatainál

IV. kör, Rákóczi-utca 16-ik szám.

Vranits és Tausch

templomi aranyozó,
mű-márványozó,

oltárépítési és képfaragó-műhely

UJVIDÉK,

Duna-utca 15-ik szám,

mint szakértők vállalkozunk minden e szakmába vágó munkálatokra, templomok teljes belső megújítására, festészetre, oltárok ujjonnan aranyozására, márványozására olcsó és kedvező feltételek mellett.

Továbbá ajánljuk dus raktárunkat templomi szerekből: 938-17

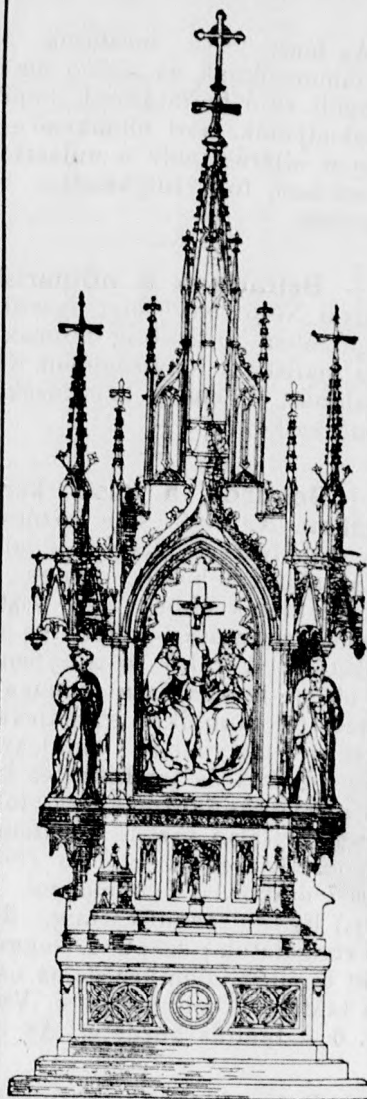
Művésziesen himzett miseruhák, lobogók, zászlók stb., szóval minden szükséges templomi szereket csoda olcsó árakon.

Árjegyzéket kívánatra ingyen.

Nyitott bolthelyiség és dus raktár

Duna-utca 15.

Műhelyek az udvarban.

Hirdetéseket
jutányos áron felvesz lapunk kiadóhivatala.

Abrasits Mihály és Társai

épület-bádogos és vízvezeték berendezők

SZABADKÁN,

Kölcsey-utca 254. sz., a főposta mellett.

Elvállalnak

az épület-bádogosságban
és vízvezeték szerelésben

előforduló minden munkát a legdiszesebb kivitelben.

Készítenek:

toronyfödést, villamhárító felszerelést,
fürdő- és klozet-berendezést,
valamint

819-60

csatornázást.

Telefon 154.

